

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Departementet

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5547
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20453044

Svar på spørgsmål 31 (Alm. del):

15-11-2016

I brev af 19. oktober 2016 har udvalget stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 31:

”Ministeren bedes sende udvalget en skriftlig orientering om sagerne på Rådsmødet (Uddannelse og ungdom) den 21.-22. november 2016. Udvalget anmoder om at modtage orienteringen forud for mødet i Europaudvalget den 18. november 2016.”

Svar:

På ungdomsdelen af rådsmødet er der et punkt på dagsordenen til vedtagelse og derefter en politisk debat. På uddannelsesdelen af rådsmødet er der to punkter til vedtagelse, et punkt til opnåelse af politisk enighed og derefter en politisk debat.

Ungdom

Punkt 1: Rådskonklusioner om fremme af nye tilgange til frivilligt ungdomsarbejde for at afdække og udvikle unges potentiale.

Formålet med rådskonklusionerne er at sættes fokus på at fremme nye og innovative tendenser i ungdomsarbejdet for på den måde at forbedre unges livsvilkår og udvikle deres evner og sætte dem i stand til bedre at udnytte deres færdigheder til gavn for både dem selv og samfundet i øvrigt.

Medlemsstaterne opfordres derfor til at fremme udviklingen af nye tilgange til ungdomsarbejde, dels gennem et tværsektorielt samarbejde og dels ved at invitere de unge selv til at tage aktivt del i processen. Endvidere skal der være fokus på ungdomsarbejderes kvalifikationer og kompetencer, herunder digitale kompetencer, ligesom der opfordres til at have opmærksomhed på nye livsstils mønstre blandt unge, samt nye tilgange til unges frivillige arbejde.

Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne. I den nuværende situation med nye tendenser og udvikling i form og indhold i unges frivillige arbejde og ikke mindst via den stigende digitalisering er det af afgørende betydning, at medlemsstaterne og EU i fællesskab og sammen med de unge selv tager ungdomspolitiske initiativer, der afspejler unges livsvilkår og udfordringer.

Punkt 2: Unge europæere i centrum af et moderne EU

På baggrund af den seneste tids udfordringer med tegn på en stigende radikaliserings af en del unge og vanskeligheder ved at forstå unges situation på tværs af generationerne ønsker formandskabet en diskussion af, hvordan de nyeste tendenser for innovativt ungdomsarbejde kan understøtte medlemsstaternes arbejde med at forbedre unges livsvilkår og aktive medborgerskab.

Formandskabet vil gerne høre ministrenes syn på, hvad der kan gøres på europæisk og nationalt niveau for 1. at forny forbindelserne mellem de unge og beslutningstagerne for at få de unge i tale i et passende sprog og ved brug af moderne metoder, og 2. genskabe forbindelsen mellem unge og de europæiske værdier.

Regeringen vil deltage aktivt i debatten og her understrege vigtigheden af at anerkende og støtte det nationale og lokale ungdomsarbejde og herunder ungdomsorganisationer, samt skabe rammer for at nye tendenser kan udvikles i et samspil mellem alle relevante aktører inklusiv de unge selv.

Regeringen ser derfor positivt på kommunernes formulering af kommunale ungdomspolitikker, hvori beskrives kommunernes bestræbelser på, dels at involvere unge i det lokale demokrati og dels at opfange og skabe rammer for nye tendenser i de unges livsvilkår og udfordringer.

Uddannelse

Punkt 3: En ny dagsorden for færdigheder og kompetencer i et inklusivt og konkurrencedygtigt Europa

Ved rådsmødets uddannelsesdel skal der vedtages en rådsresolution om en ny dagsorden for færdigheder og kompetencer i et inklusivt og konkurrencedygtigt Europa.

I rådsresolutionen noterer Rådet sig Kommissionens meddelelse om en ny dagsorden for færdigheder og kompetencer i Europa og hilser dens værdifulde bidrag velkommen til en fælles forpligtelse i forhold til udvikling af færdigheder og kompetencer i EU og til at bringe arbejds- og uddannelsesverdenen sammen. Endelig mindes der om, at de enkelte forslag, som indgår i færdighedsdagsordenen, vil blive behandlet i de respektive rådsorganer.

Rådsresolutionen understreger betydningen af følgende emner:

- Formålet med uddannelse er bredere end kun at forberede til arbejdsmarkedet, uddannelse handler også om personlig udvikling og livslang læring for at kunne blive en aktiv samfundsborger.
- Behovet for fremragende undervisere.
- Tættere forbindelser mellem uddannelsesområdet og arbejdsmarkedet med involvering af alle relevante interessenter.
- Vigtigheden af at opnå digitale kompetencer fra en tidlig alder, som ikke blot skal blot imødekomme nuværende behov på arbejdsmarkedet for specifikke tekniske færdigheder, men også målet på længere sigt om at udvikle den fleksible tankegang og nysgerrighed.
- Tiltagene, som indgår i færdigheds- og kompetencedagsordenen, bør gennemføres i overensstemmelse med den strategiske ramme for EU's uddannelsessamarbejde (ET 2020).

Endelig anmodes Kommissionen om at tage denne resolution i betragtning ved fremlæggelsen af de videre tiltag i færdigheds- og kompetencedagsordenen.

Regeringen støtter vedtagelsen af rådsresolutionen. Regeringen finder det vigtigt også på europæisk plan at styrke samspillet mellem uddannelsesverdenen og arbejdsmarkedet, som vi har en stærk tradition for i Danmark, så arbejdsstyrken også i fremtiden har de nødvendige kompetencer. Regeringen finder det ligeledes vigtigt, at demokratisk dannelse og medborgerskab indgår i uddannelserne, hvilket rådsresolutionen også understreger betydningen af.

Punkt 4: Etablering af en færdigheds- og kompetencegaranti (titel på formandskabets kompromisforslag: "Opkvalificeringsforløb: Nye muligheder for voksne")

Som en del af Kommissionens pakke under betegnelsen "En ny dagsorden for færdigheder og kompetencer i Europa", offentliggjort den 10. juni 2016, fremlagde Kommissionen et forslag til rådshenstilling om etablering af en færdigheds- og kompetencegaranti, der skal sikre lavtuddannede europæere mulighed for opkvalificering.

I formandskabets kompromisforslag, som forventes vedtaget med kvalificeret flertal, hedder forslaget nu en rådshenstilling om opkvalificeringsforløb: Nye muligheder for voksne.

Det henstilles i kompromisforslaget til medlemsstaterne, at de i overensstemmelse med national lovgivning, nationale omstændigheder, ressourcer til rådighed og i tæt samarbejde med de sociale parter og uddannelsesudbydere bør opstille muligheden for opkvalificeringsforløb, der tilbyder lavt-kvalificerede voksne, dvs. f.eks. dem der ikke har fuldført en

ungdomsuddannelse eller tilsvarende, og som ikke kan få støtte under Ungegarantien, adgang til opkvalificering, som – set i forhold til deres individuelle behov – vil give dem (a) et minimumsniveau for læse-, skrive- og regnefærdigheder og digitale kompetencer, og/eller (b) et bredere sæt af viden, færdigheder og kompetencer, relevante for arbejdsmarkedet og deltagelse i samfundet, som f.eks. fører frem mod et kvalifikationsniveau på EQF 3 eller 4 afhængigt af nationale omstændigheder. Det vurderes, at forslaget ligger inden for eksisterende dansk lovgivning, og det vurderes derfor ikke at have hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser i Danmark.

Regeringen støtter vedtagelsen af det foreliggende kompromisforslag. Regeringen lægger vægt på, at en færdigheds- og kompetencegaranti omfatter en opkvalificering af voksne, der bidrager til at imødekomme arbejdsmarkedets behov og fremme voksnes beskæftigelse, frem for at sigte mod, at voksne opnår et bestemt formelt uddannelsesniveau. Dette forhold er omfattet af det foreliggende kompromisforslag.

Punkt 5: Forebyggelse af radikaliserings, der fører til voldelig ekstremisme

Rådskonklusionerne er et svar på Kommissionens meddelelse af 14. juni 2016 om forebyggelse af radikaliserings, der fører til voldelig ekstremisme, der blev offentliggjort den 21. juni 2016, hvor der lægges op til en tværsektoriel tilgang til forebyggelse af radikaliserings.

I forhold til uddannelsesområdet og ungdomsarbejdets forebyggende rolle udtrykkes der i rådskonklusionerne enighed om, at uddannelse i bred forstand repræsenterer et magtfuldt middel til at fremme fælles værdier, f.eks. via menneskerettighederne og medborgerskabsundervisning og et inklusivt læringsmiljø, at skabe deltagelse, social mobilitet og inklusion og derved styrke fundamentene for samfundet og det demokratiske liv. Ligeledes er der enighed om, at ungdomsarbejde, græsrods-sport og kulturelle aktiviteter også kan være effektive til at nå ud til unge mennesker, der er i risiko for radikaliserings. Det understreges, at det er afgørende at opdage alarmerende adfærd og handle på tidlige tegn på radikaliserings ved, at alle relevante aktører kommunikerer og arbejder tæt sammen med forældre, jævnaldrende og familien i bred forstand. Det understreges ligeledes, at ud over kognitive færdigheder bør også sociale, medborgerlige og interkulturelle kompetencer, kommunikation- og konfliktløsningsevner, empati, ansvarlighed, kritisk tænkning og mediekundskab ligeledes udvikles i læringsprocessen.

Vedrørende sikkerhedsdimensionen ved adressering af radikaliserings bemærkes det i rådskonklusionerne, at radikaliserings, der fører til terrorisme og voldelig ekstremisme, rejser betydelige udfordringer for borgerne sikkerhed, som må adresseres på omfattende vis, primært af medlemsstaterne, men også med koordineret støtte på EU-niveau i overens-

stemmelse med traktaterne. Det bemærkes endvidere, at de seneste terrorangreb og forsøg på terrorangreb i Europa afspejler, at den globale terrortrussel er blevet mere decentral og kompleks og på mange måder sværere at opdage delvist på grund af en stadig hurtigere radikaliseringsproces. Der skal tillige tages hensyn til, at antallet af hjemvendte fremmedkrigere, deres familier og mindreårige måske vil stige. Endelig anerkendes det, at et robust svar på den grænseoverskridende radikaliserings-trussel forudsætter hurtig implementering af EU's eksterne indsatser for at håndtere dens årsager, særligt med fokus på samarbejde med og støtte til det vestlige Balkan, Tyrkiet og Nordafrika.

I forhold til at imødegå terrorpropaganda og online-hatespeech bemærker rådskonklusionerne behovet for at involvere og samarbejde med tjenesteudbydere i kampen mod ulovlig hatespeech på nettet i fuld respekt for ytringsfriheden, og vigtigheden af en multi-interessent-tilgang understreges. Endvidere understreges EU Internet Forums rolle i at udvikle midler til at reducere adgangen til terroristisk indhold på nettet. Endelig bemærkes behovet for yderligere evaluering og analyse af effekten af modfortællinger.

Medlemsstaterne inviteres blandt andet til at opfordre til samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner, lokalsamfund, lokale og regionale forvaltninger, familier, aktører på ungdomsområdet, frivillige og civilsamfundet for at styrke inklusion, tilhørsforhold og en positiv identitet, at udvide kompetencerne hos lærere og andre undervisere, så de bliver i stand til at genkende tidlige tegn på radikaliseret adfærd og holde "svære samtaler", at fremme global uddannelse og medborgerskabsundervisning og frivilligt arbejde, at styrke inklusiv undervisning for alle børn og unge og samtidig bekæmpe racisme og diskrimination. De inviteres også til at adressere brugen af internettet til radikaliserings- og rekrutteringsformål, at understøtte arbejdet i EU Internet Forum og i Europols Europæiske Center for Terrorbekæmpelse, at støtte organisationer i civilsamfundet for at fremme gensidig respekt og imødegå hadforbrydelser, hatespeech og terrorpropaganda med positive alternativer til voldelige ekstremistiske fortællinger, at anvende EU-dækkende netværk til at fortsætte med at udveksle bedste praksis vedrørende bekæmpelse af radikaliserings og at fortsætte udviklingen af afradikalisering, exitprogrammer og rehabiliseringsprogrammer for hjemvendte fremmedkrigere.

Kommissionen inviteres blandt andet til at fortsætte arbejdet i samarbejde med medlemsstaterne med en specifik værktøjskasse for ungdomsarbejdere baseret på bedste praksis for at udvikle unges demokratiske modstandskraft, mediekundskab og kritisk tænkning, at organisere en multistakeholder-konference om emnet, at fremme gensidig forståelse hos unge i EU og tredjelande gennem direkte og virtuelle udvekslinger og at styrke samarbejdet med tjenesteudbydere, glæde sig over involver-

ingen af den digitale industri og civilsamfundet, samt udviklingen af initiativer til yderligere at styrke fjernelsen af terrorindhold og udbredelsen af alternative fortællinger.

Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne. Regeringen finder det vigtigt med en bred og flerspektret tilgang til forebyggelse af radikalisering, hvilket også regeringens handlingsplan til forebyggelse og bekæmpelse af ekstremisme og radikalisering, der blev offentliggjort den 11. oktober 2016, er udtryk for. Indholdet i rådskonklusionerne ligger på linje med regeringens handlingsplan.

Punkt 6: Opdyrkning og udvikling af talent: Politikker for at opdage og drage det bedste ud af unge mennesker

På rådsmødet skal der være en politisk drøftelse om at opdage og udvikle talent og politikker for at opdage og drage det bedste ud af unge mennesker.

Det slovakiske formandskab har udarbejdet et debatoplæg, der lægger op til en drøftelse med fokus på, hvordan man kan opdage og udvikle særlige talenter og sikre, at ingen talenter går til spilde, også hos unge med udsat baggrund.

Ministrene skal forholde sig til tre spørgsmål om henholdsvis 1) hvad medlemsstaterne gør for at sikre, at alle unge mennesker har muligheden for at opdage deres talenter og virkeliggøre deres fulde potentiale; 2) hvordan kan talent og uddannelsesforløb bedre tilpasses markedets behov og personlige passioner/interesser, hvordan kan vi undgå ”overuddannelse” i nogle økonomiske sektorer og ”underuddannelse” i andre; 3) i det konkurrenceprægede kapløb om at tiltrække og fastholde toptalenter inden for videnskab og kunst hvad kan EU og medlemsstaterne gøre for at fostre og udvikle deres egen banebrydende generation af innovatorer og ”path-breakers”.

Regeringen vil deltage aktivt i debatten. Regeringen har fokus på, at de dygtigste elever og studerende får mulighed for at blive så dygtige, som de kan i den almindelige undervisning samt ved særligt målrettede indsatser, der udfordrer talentfulde og højt motiverede elever og studerende. Tilgangen til at håndtere talenter varierer på tværs af Europa. I EU-regi kan vi lære af denne diversitet ved at tage aktivt del i erfaringsudvekslinger og politiske drøftelser om dette emne med henblik på at hente inspiration til regeringens kommende indsats.

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby